

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2008/6519 ARE-FR-AS
Arkivkode:
008

Dato:
17.11.2008

Høring av endringer i forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning

Vi viser til høringsbrev av 6. juni 2008.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) vil peke på at fjellovens § 3 annet ledd, hvor det heter:

Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftslivsinteressene.

Ved fjellstyrets virksomhet skal det tas hensyn til naturvern- og friluftslivsinteresser. Vi legger til grunn at de samme rammebetingelser gjelder for Statskog SF forvaltning av statens grunneierrettigheter. Ressursene må utnyttes på en bærekraftig måte.

De fleste statsallmenninger ligger i sårbar fjellnatur, noe som tilsier at arealdisponering i disse områdene er konfliktfylt. Økt utbygging enten dette er i form av vannkraftverk, tilleggsjord eller utvidelse/endringer på eksisterende seterbygninger vil kunne skape et press på sårbare natur. Generelt ønsker direktoratet økt bruk av norsk utmark både i og utenfor verneområder til friluftslivsutøvelse, men om de konkrete tiltakene vil understøtte denne målsettingen må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Som eksempel kan nevnes at ny og/eller endret bruk av eldre seterbygninger kan komme i konflikt med viktige naturverdier. En restaurering med sikte på kommersiell utleie av seterbygninger vil ofte generere økt bruk av motorferdsel. Dette igjen vil kunne komme i konflikt med en bærekraftig villreinforvaltning.

Selv om de foreslåtte endringer gjelder Statskog SF som forvalter av grunneierrettigheter og forutsetter at inngrep kan kreve tillatelse fra offentlige myndigheter, vil forslaget skape en sterk forventning om at Statskog SF i fremtiden blir mer liberal i sin praksis med å gi tillatelser på de områdene som er gjenstand for høring. DN vil peke på at konsekvensene av en slik utvikling kan bli store. Ikke minst vil dette gjelde i tilfeller hvor Statskog SF gir tillatelse til utnyttelse av vassdrag til elektrisk kraft. En vil her kunne bli stilt ovenfor store utfordringer med hensyn til naturmiljø og landskapsbildet. Selv om hvert enkelt inngrep kan synes lite vil det totale antallet av mindre inngrep til sammen og over tid kunne være et problem. Statskog SF må derfor i stor grad prioritere og samordne sin praksis med sikte på å få gode og stedstilpassede totalløsninger.

DN er ikke mot at uttrykket ” tida og tilhøva” gis et dynamisk innhold som gjenspeiler den tiden vi lever i. Det er imidlertid slik at også et økt fokus på miljø og miljøverdier er en integrert del av de samme dynamiske utviklingstrendene. Det er derfor viktig å peke på at Statskog SF også ved disponeringen over privatrettslige rettigheter må ta miljøansvar.

DN ønsker å gi følgende kommentar til forslaget § 25 om vasskraft.

DN ønsker på denne bakgrunn å komme med følgende innspill:

- a) Bestemmelsen bør innskrenkes til å gjelde utbygging av småskala kraftverk for å dekke det kraftbehovet som er nødvendig for å kunne drive setervirksomhet. Mindre utbyggingsprosjekter hvor det ikke er krav om konsesjonsbehandling vil i liten grad kunne miljøkonsekvensutredes. Det er derfor grunn til å begrense virkeområdet for bestemmelsen noe. Samtidig må det legges et stort miljøansvar på Statskog SF. Vi vil foreslå at Statskog SF pålegges en aktiv bruk av muligheten til, på privatrettslig grunnlag, å stille strenge miljøkrav ovenfor tiltakshaver. En søknad til Statskog SF om tillatelse til utbygging av småskala kraftverk må videre samordnes og koordineres slik at det over tid ikke blir unødvendig mange tillatelser. Det bør søkes å oppnå minst mulig skadevirkning på naturen samlet sett. Det bør fremgå av bestemmelsen at salg av kraft til andre formål ikke er tillatt.
- b) Tatt i betraktning at utbygging av vannkraft i statsallmenning ikke er en allmenningsrett, mener vi det må settes krav om vederlag. Vederlagets størrelse fastsettes av Statskog SF med utgangspunkt i den fordel den enkelte har av utbyggingen. Etter en konkret vurdering kan vederlaget settes til 0,- kroner. Der hvor det besluttes at vederlag skal betales bør det fastsettes som et årlig beløp.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Ingebrigt Stensaas e.f.
Seksjonssjef

Arild Sørensen